

NĂM THỨ NĂM. — số 205.

JEUDI 17 MARS 1924

LE COURRIER DE L'OUËST

EDITION EN QUOC-NGU

AN HÀ NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

~~Director - Rédacteur - Administrateur~~ — Boulevard Delanoue, CANTON

TÔNG LÝ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

~~Chánh~~ CHAM-KY-XUONG

BẢN NHỰT TRÌNH

TRONG CỜ ĐÔNG-PHÁP

BỘN CHỮ LANGSA

~~Giá~~ CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM.....	8 50
MỖI THÁNG.....	3. 00
MỖI SỐ.....	0. 10

TRỌN NĂM.....	3 00
MỖI THÁNG.....	2 00

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM.....	7 00
MỖI THÁNG.....	4. 50

Vì nàc muốn rao báo về việc muabán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:
Tại nhà in Hậu-giang (Cánthor) có lãnh
nhiệm các kiểu Catalogue có hình (Cata-
logues illustrés) như đồ phụ tùng xe
máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà
và đồ ăn bàn (vaisselles)

Bổn hiệu mới mua nhiều clichés tốt
Vay chư quý vị muốn cần dùng
xin gửi thơ thì bổn hiệu sẽ gửi hình
kiểu cho mà xe và sẽ tính giá thiệt nhẹ
hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang
Kính cáo

Entrepot de Vinhlong
Nguyễn thành-iêm
IMPORTATION EXPORTATION

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Hàng tạp hóa—Đồ hộp hiệu “Casse-
grain”—Bánh mì hiệu “Lefèvre-Utile”
Rượu chát và các thứ rượu mạnh hiệu
tốt. Đồ ăn uống theo kiểu kiêm thời: Dầu
thơm—Savon “Cadum” Áo Chemises
của nhà chế tạo riêng hiệu “La Mondiale”

XE MÁY VÀ ĐỒ PHỤ TÙNG XE HƠI—VỎ XE
HƠI HIỆU “GOODRICH”

Ở Bắc-kỳ (Tonkin) đều có lại thường
hàng hóa như sau này: Bồn chế kiểu
“Tuonet”: Ghế xích-đu—Ghế có da
(Fauteuils) Ghế ngồi (chaises) và đồ đồ
phòng khách vân vân.

Rương đi tàu, đồ-nón, valises đồ vật
dùng theo cuộc đi đường yên ngựa và
đồ bắc kẻ (thầy đều bằng da thuộc)

GIÁ NHẸ HƠN CÁC NƠI—CÁCH GỬI HÀNG HÓA
MAU LẺ LẮM

Nhà chánh tại Vinhlong (Thành) Đường
Salicette. Tiệm ngán ở Bắc-kỳ: 90-92
Avenue Paul-Doumer Hải-phong. 13 Rue
du Gotoa (Hàng-trống) Hà-nội.

Nhà ngủ và nhà hàng
bán cơm tây

HIỆU: TÂN-PHAT-LỢI

ở đường Bd Maspéro gần cầu tàu lục
Tiền (SỐC-TRĂNG)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi
Sóc-trăng tới lỡ đường xin dừng bước
 ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng
ngủ tinh vi khoản khoáng, lại có quạt máy
và đèn điện; tất một lời là đủ đồ cần
tôi có bán các thứ rượu và cơm tây: việc
nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ do theo
cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm
Annam xin cho tôi hay trước một giờ
thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý.
Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy
làm thật cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Duong, 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijoute-
rie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe
hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ
làm đủ thứ. Dầu-ếch-săng-Sên (essence
Shell) dầu nhớt để vỏ máy xe hơi (l'huile
pour automobile) nước bôi để máy xe hơi
(graisses pour automobile) đá thấp đèn
xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu
tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à
air marques Michelin et américaine) xe
máy biều bờ-rô (bicyclettes marque leu-
geot) và tôi có bán đồi mới (écaillit) lược
chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame
Giày tây, giày (annam) dầu thơm
áo thùng mua bên tây lại (commandé-
en France).

Như các ông và các bà muốn dùng
xin gửi thơ đến tôi sẽ lập tức gửi (con
tre remboursement) đến cho.

Nay kính
Trần-văn-Gông
Bijoutier Pnom-penh

HÀNG HẬU GIANG

vốn dặng 1.000.000 f

Hàng này của Langsa và Annam
hùng vốn lập tại Cán-thor. Có trữ đủ
các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt
một đề là tại Saigon có món chi
thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt
Cùng gửi hàng cho các xứ xa; ai
mua món chi xin viết thư ngay cho
Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức.

Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ
Có trữ bán:

Rượu rom hiệu Stella
Làm ròng bằng miá.
Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về
bán lại khỏi trả tiền trước.

Hội mua bán lúa

«Nam-lợi-Mỹ» RAON

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi muôn)

Hội mua bán chắc chắn cân lường
thật thà, vì nào ở xa muốn bán xin gửi
lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giá thép định
giá, hoặc sai người đến thương nghị.

(Nguyễn-văn-Bổn)

Quản-Lý Nguyễn-văn-Cần

Đặng-văn-Chiêu

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cánthor) có bán
sách mới in rồi như: sách “Khuyết-s
ca” của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích
cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiên nó và
BỐN PHẦN CON TRẺ PHẢI CƯ XỬ CÙNG
NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện
“Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng Lầu”
của M. Trần-văn-Hương tích đặt để rất
hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy
đều tệ mà chưa, sau cũng được giúp
vui gây lác.

Giá bán mỗi cuốn

sách “Khuyết-si ca”.....0\$25
truyện “Hồn Tơ-Nguyệt”.....0 10
truyện “Ngủ-Phụng Lầu”.....0 20

Ai mua nhiều sẽ dặng tính giá rẻ hơn
Nhà in Hậu-Giang kính cáo

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân tử rõ
tại nhà in Hậu-giang Cánthor có trữ bán
đồ phụ tùng như: giấy, đèn rửa hình,
carton dán hình 6 1/2 x 9; 9 x 12, 13 x 18,
nước thuốc rửa hình. v. v.,

Có máy viết hiệu «Smith Premier» n°10
tốt nhất hạng, máy viết hiệu «Virotyp»
giá tính rẻ luôn, xin đồng-bang chiếu cố

Nay kính cáo.

Tráo đặc-Nghĩa.

Quản-lý: Ấn-quán An-Hà Cánthor

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cánthor

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thấy rõ
tiệm tôi làm bánh mì ròng bột mì tây
mua tại hàng bán bột tốt có danh tại
Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1
kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều
Cách làm sạch sẽ, bánh tui để
trong tủ kiến, có rỗng nước kiến lên
không dặng, ruồi bu không được lại
khỏi ai sờ tay sờ, ai muốn mua ở nào
thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đồng
bang trong cuộc t'ương mãi.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ai có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin
do nơi Bồn-quán

Ấn-quán An-hà Cánthor

Kính cáo;

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE

ET DES

MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à :

Sogedrol, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR ~~INDOCHINE~~

Pharmacie normale — H. DE MARL, Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LỢC-LONG

Tự Nguyễn long Thao

Ở lại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đồ bán ăn dài mặt gỗ liền từ 1=40 cho đến 2=20, bề ngang 0=80 cho đến 1=15; bàn ăn chế kiểu tứ linh (long, lân, qui, phụng), bàn ăn cửa cuốn 1, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bàn ăn mặt đá, bàn tròn mặt cốt xây, chường chạm tam lân từ 1=55, có thứ 5 trụ góc chạm giấy lá tày, bàn rượu (table d'apéritif), bàn khách (table de salon) bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table de toilette) bàn ngủ, là do thợ mộc

áo kiến, tủ thờ cần biễn liên tranh, đồ kiến vẽ sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dàu, và có đủ thứ đồ tiện: những là chường dàu, đôi hộp, khay, tỷ, văng một, văng hai, văng ba, văng tư hết thấy dàu làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời trưn bèn, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm ngành có bán đồ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ trưn đều có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sang hoặc là đặt món chi trang dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mà làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG THAO

(Chỗ lại kinh cửa)

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1— Mùa màng năm nay	8— Hĩ tin
2— Nghề viết báo	9— Người ta nói
3— Vụ mất ngọc xoàng	10— Nói mà chơi
4— Cuộc mùa rỗng rhan	11— Ngoại quốc tán văn
5— Bọn hát cirque	12— Nam-kỳ thời sự
6— Tin M. Le Gallen	13— Oan-truyền Ngọc-Hạnh
7— Lời rao cho nhơn dàu	

Mùa màng năm nay

(CÁC TỈNH HẬU-GIANG)

Tình cảnh mùa màng của các tỉnh Hậu-Giang năm nay coi mỗi không mấy khá. Mùa nước thì nhiều chỗ bị hư về nước, vừa giũt mùa nước kể trời hạn sớm làm cho lúa lớp tiêm lớp hấp hết bộn. Như tại tỉnh Cánh-thơ, mấy tổng kia ruộng lúa thì được bực trung, nghĩa là một mẫu gặt được 60, 70 gạ, duy có tổng Định-Hòa thuộc về quận Phụng-Hiệp, ruộng phần nhiều bị ú nước phèn làm hư lúa, lớp thì bị tiêm, bởi có nên nông-phu miệt này phải chịu thất mùa. Còn tỉnh Sóc-trăng và Bắclieu, năm rồi ruộng trúng, năm nay thế xem cũng lắm-thường, như ở trong phần tổng Long-Thủy, Quận-Long và Quận-Xuyên (Bắclieu) bị trời hạn sớm trong lúc tháng 11, tháng chạp, làm cho lúa hấp nhiều, nên mùa lúa này coi thế phải kém hơn năm ngoái.

Còn tỉnh Rạchgiá, Longxuyên, Chầuđốc tuy là mùa màng xem thanh mầu, song 3 tỉnh này ruộng ruộng ít hơn mấy tỉnh

kia, nên dàu cho trúng mùa đi nữa, cũng không có thể mà bỏ chung cho đều được! Độ rầy các nông-phu đang nông-nả gặt lúa mùa, ruộng có chỗ khô, không nước làm cho lúa phải hấp, lại có chỗ nước ngập cắm chơn làm cho lúa chậm chín, hoặc ngã xuống nước lên ruộng hư hao chẳng ít. Ấy là một điều hại cho nông-phu, nếu không gặt thì sợ nổi hư hao, bằng gặt-hái thật là bất-tiện, vì nước ngập, cát lúa không có chỗ gát, đập lúa không chỗ đổ bỏ, hoặc là dùng trâu đập cũng không có chỗ làm sân. Như thế dàu lúa trúng khi gặt rồi cũng thành ra lúa thất....!

Bởi có ta nên cảm xút cho nông-phu làm ra hạt lúa chẳng dễ....? Tàn-khổ nhiều bề, mùa nước thì cực nhọc theo mùa nước, thừe khuya dậy sớm, chài gió dầm mưa, muối-mòng chẳng quáng; còn mùa khô cũng là khổ sở vô cùng...! Thật là: chẳng có nghề chi cực cho bằng nghề nông của người Annam mình. Cho nên cổ-già có câu: *nhật thực tam xang*

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THUỐC KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tía tại xứ Đồng-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

mỗi niềm nông phu chi khổ là phải làm.

Mấy năm sau đây, có dặng 5, 7 tỉnh, điển chủ chung cùng nhau mà lập Canh-nông tương-lễ Ngân-hàng hội, ngõ giúp ích cho nhau về việc làm ruộng, chấn-chỉnh cách nào cho tiện lợi cho nông-phu hầu dặng mùa-màng đừng thất-bác. Tôn-chỉ thì như thế, song hãy nay trong cuộc canh-nông, trừ ra cái việc lựa giống lúa như hội Mythe và hội Cáo-thơ, kỳ nhóm đại-hội rồi đây ông Võ-biểu-Đề có nói, thì cũng chưa nghe được hội nào làm điều chi nên gọi là chấn-chỉnh điều tiện lợi cho nông-phu. Chỉ thấy các điển chủ thừa dịp vô hội dặng vay bạc mà dùng, dần có giúp nhau về việc vay bạc lời nhẹ hơn vay của bọn Sét-ty, thì mấy người vào hội được hưởng cái sự ăn lời, nhẹ đó mà thôi, kỳ dư người ngoại hội,

dầu rằng là bực nông-phu lại có điển sản cũng chưa hề cậy được chữ "tương lễ" bao giờ...? Huống chi là nông-phu nghèo có trông gì mà hưởng...? Than ôi! tương-lễ tương-trợ, thế thì phải giàu có của mới dặng vậy chăng...!...?

Xứ Nam-kỳ về phần lúa gạo thì ai cũng rõ rằng miến trung-trương và miến tây (Hậu-giang) có nhiều hơn, vì cuộc đất thấp bằng nông-phu dễ làm ruộng. Dễ thì cũng có dễ, song ách-nước tai-trời thường năm thường làm khốn đốn cho nhà-nông, như miến Hậu-giang năm nay việc mùa màng có chỗ chẳng bị thủy-tai mà hư hao lúa, thì bị trời hạn sớm mà phải háp phải tiêm.

Tổng luận: mùa lúa này, nếu bỏ đồng, thì chẳng phải là thất cho lắm, nhưng

Có hàng nghìn và
người thay mặt trong
cả hoàn cầu

Descours & Cabaud

PRODUITS METALLURGIQUES

Vốn 40 triệu quan

Số 1, Quai de Belgique Saigon

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Hãy đến viên kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá: Đồ khí dụng trồng tía.
Tây ruộng, cây xới đất, cúp, rựa, cuốc, ván... ván...

Xương tán (Tro vãi ruộng)

Đồ dùng cho những người làm việc làm.

Đồ dùng cắt cỏ, sắc để dùng đúc sạng, đá.

Ciment Tonkin (có trữ bán tại hàng này mà thôi), gạch và đất xây lò, đồ thứ bơm
(pompes) ống đồng và sắt, xe rửa và đường rầy hiệu Decauville (matériel Decauville)

Đinh ốc, bu lồi (boulons), giây kẽm, mảnh mảnh đúc, giây cables, giây gai
ví xe bò, sắc làm nhà, đồ dùng trong nhà bằng gang vàng, mảnh, mảnh sơn
dầu tro, đồ khí đá. Tủ sắc tốt không cháy và cây khóa kông được hiệu "Le
Gaulois" tốt hơn hết, ghế bàn hiệu Thonet, thuốc súng.

mà sánh với năm rồi phải kém sút hơn.

PHẠM-KY-XƯƠNG

Nghề viết báo

Điều thứ hai — Bất cứ câu chuyện gì, nếu muốn kết thành một bài luận, thời thế nào cũng lấy sự công ích làm trước sự công ích chính là cái máy hành động của các bộ vận cái bài; lúc nào nó cũng làm cho người vì đó mà ham đọc, như đó mà ham xem, chứ không phải bởi sự thù riêng, hoặc là mong lòng làm cho hư hại danh giá của người mà lại nhất-nhanh những ý kiến vợ quàng vào, để viết ra cho thỏa-thích ý mình, thời thật là sai lầm.

Hoặc giả có muốn bao biếm cũng được cho; nhưng bao giờ sự bao biếm ấy cũng chẳng khá thoát ngoài vòng công-ích, thời bài ấy mới đáng là một bài đáng lên báo chương được. Báo chương là gì? các ngài cũng đã hiểu rằng báo chương không phải là một chỗ để chắp-khuy những tư sự của ai

mà chính là một chỗ để bài-bác các điều công ích vậy.

Phàm nơi những mục luận-thuyết, thì câu nào cũng phải cho đúng đắn chính tế, không được pha lượm cợt-càng, chẳng khá viết-dùa nghĩ-túng; vì nếu chẳng vậy, thì chẳng những khiến cho bài luận-thuyết mình hóa ra một bài non-nớt, kịch-cợt mà thôi; mà lại điều-dáng làm cho người đọc báo phiền lòng không thích gì xem nữa. Cùng mọi việc, bất luận việc gì, cũng phải có trước có sau, khởi đầu mà viết một bài luận-thuyết cũng vậy, khi kết cuộc thì bài ấy ra thế nào, ý kiến bao nhiêu chính cũng phải nhất góp nơi đây cả, cho người xem báo, nhân đó mà được thấu đáo tấc trong tâm lý mình, rõ ràng: mình vì đâu mà viết bài ấy ra, hoặc viết bài ấy là cố ý viết, hay nhân một buổi nhàn-rảnh mà viết, chứ không bao giờ cứ viết đến nửa chừng rồi buồn viết ký tên, khiến cho người tâm kiếm mãi mà cũng không thể rõ là cái cốt bài luận ấy muốn khuynh-hướng về nơi

nào, như thế thì tưởng cho là một bài vô giá-trị đó.

Còn nếu luận về khoản thi tập, thời thật kỳ giả cũng lấy làm lo-lắng lắm.

Cách đặt bài chính nghĩ không bài nào khó hơn là bài thi, hoặc bác cú, hoặc từ cú v.v.. Nói thế, chắc có người bảo rằng: bài thi thì có gì là khó lắm, chỉ biết niêm luật, cùng mấy câu phá, thừa, cập-trạng, cập-luận, chuyển kết; câu nào đặt lối nào, câu nào đối với câu nào là xong. Ôi! bởi có người nói như thế, nên những bài thi gửi đến báo quán đêm chẳng biết bao nhiêu, mà không bài nào là đáng lên được. Bài thi không những là cần phải trau dồi niêm-luật mà thôi, mà lại phải cần cho có khí-tượng kia nữa. Những bài không khí-tượng tưởng có khác nào như một người đàn.

Người đàn thời cũng đủ từ chi nhưng không sao là có thể vận động như những người khỏe mạnh được, chỉ có cái vóc-vật đó mà thôi. Tóm lại thì không riêng kể một lối nào trong báo chương, chỉ xin công-luận rằng: cái tên tuổi ta dấu nặng dấu nhẹ, tất cũng ở nơi bài của ta viết mà ra; chữ ta viết lên tờ báo thế nào thì cái tâm-lý ta vẫn là thế ấy, chắc không còn ai tưởng khác nữa.

Vậy khi viết bài ta nên hết sức cẩn thận chớ không phải như chỉ viết thơ, muốn nói thế nào thì nói. Giá trị một tờ báo với giá một bức thơ, thật khác hẳn nhau xa, không sao cân được.

Lắm phen các báo quán tiếp đăng nhiều bài mà không thể ấn hành được nên cực chẳng đã phải sắp lại đó là cũng vì các lẽ mà ký giả đã sơ kể trước kia,

chắc chẳng bao giờ nhà báo giám phụ ý khán quan; xin suy đi nghĩ lại. —

T. Q. TIẾN

Vụ mất ngọc xoàng

Giá đáng ba mươi ba ngàn đồng

M. WITTWER TRỞ TÀI MẬT-THẨM

Đây chẳng phải là chuyện mới xảy ra. Sau khi hay mất 70 hột ngọc xoàng này, là trong tuần tháng Juin 1920, sống đến ngày nay tiếm kiếm mới lời, cơ gian vừa lộ mảnh.

Cớ tích như vậy: Nguyên tháng Février 1920 thì hãng *Tolhow Ky* tại thành Anvers gửi cho hãng *Pohoomull freres* là hãng bán hàng Bombay tại đường Catinat (Saigon) 70 hột ngọc xoàng trị giá là 33.000\$00 đựng chung trong một hộp. Nhứt định rằng; hộp ấy sẽ đến Saigon trước ngày 20 Mai. Cho hay theo tin ấy thì đã trễ quá 10 ngày, song hãng cũng an lòng nán đợi. Qua đến ngày 1er Juin thì chủ hãng mới chịu tư điện tín hỏi lại hãng tại Anvers, cho chắc ý.

Sau khi đăng tin hỏi đáp rằng: ngọc ấy đã gửi qua rồi, thì chủ hãng *Pohoomull* mới thảo hành lên tại nhà dây thép. Đến nơi thì thấy có một người tây đang gát; người nói rằng: gói đồ ấy nhà thơ đã giao cho hãng rồi. Chủ hãng lấy làm ngạc-nhiên, quả quyết rằng mình chẳng hề có lãnh. Xét số lại thì gặp khoản để ngày 22 Mai gói đồ ấy đã giao cho hãng. Cho hay có chữ ký tên song chủ hãng để rằng: chẳng phải là tự nơi tay mình ký, ấy là ai mạo danh.

Đoạn kêu M. Claret là đội đi thơ ra hỏi. Người khai rằng: Tôi đã giao cho

một người giúp việc nơi hàng. Bởi sau khi giao thơ *recommandée* cho chủ hãng một chặp thời tôi thấy còn sót gói đồ nên mới quay trở lại.

Trở lại thì chủ hãng đâu không thấy, tôi bèn giao cho một người giúp việc nơi hàng, bắt ký tên vào sổ, mà chữ ký bây còn đây. Việc chưa đăng minh bạch nên tòa mới phủ cho ông Cò Wittwer, lo vấn tra cho ra mới. Người có dân M. Claret là đội thơ đến tại hãng *Pohoomull* mà đối diện từ người, song chung cuộc rồi cơ gian cũng khó phân hắc bạch.

NHÂN VIỆC SAU MÀ RA VIỆC TRƯỚC

Chung cuộc mà cơ gian cũng không lộ mới manh, thì chắc chớ khán quan hiểu rằng vụ này phải bỏ dẹp. Quả vậy! vụ này đã bỏ dẹp lại một bên, vậy đâu rồi lại có một vụ mất ngọc xoàng khác nữa. Ấy là vụ của nhà hàng *Mme Pachod*. Ông Wittwer nhận xét vụ này mà bắt nghĩ đến vụ trước; nên xin phép tòa cho người lãnh mà tra vấn lại nữa.

Ngày 22 Février 1921 này cho đòi M. Claret đến. Người hỏi ý rằng: có nào chủ chẳng sắp đặt trước, chỉ nghĩa là để thơ và gói đồ chung một chỗ như mọi khi, hầu giao lại người một lần cho dễ, mà lại nói là sót, thật tôi nghi không ra?

M. Claret nghệt lối, qua đến ngày sau y mới chịu khai. Lời khai rằng: Tôi coi lại thì gói ngọc ấy không còn tại nhà thơ, mà trong sổ đã ký tên rành rành. Bởi có nên tôi ngờ rằng: hãng *Pohoomull* vì cần dùng gấp, nên đã đến ký tên mà lấy đi rồi. Nghe vừa dứt lời thì ông Wittwer mới thăm nghĩ: nếu nói như thế thì tức lý, nhưng thử hỏi: buổi sớm mai

ngày ấy về phiên quán ai coi? ai thì cũng có người, chẳng lẽ được nói càng cho rồi việc. Thăm nghĩ như vậy, nên người cầm cuốn sổ về nhà, quyết tận lực xét cho ra cớ tích.

May thay! người lật nơi khoản để ngày 22 Mai 1920 ra thì thấy trong đấy có một hãng ở Saigon đến nhà thơ lãnh một gói đồ ra, ký tên bằng mực tại đấy, so với dấu mực chữ ký tên của hãng *Pohoomull* thì cũng như nhau, mà cũng trong 1 ngày ấy. Lấy một lẽ đó mà suy, thì người lại cho đòi M. Claret và tỏ rằng: vụ này cứ xét nơi dấu mực thì rõ ràng: người trong sổ đã mạo danh mà lấy gói ngọc, bằng chẳng vậy thì cũng là tên đi lãnh gói đồ đấy, để rồi tôi sẽ bắt giao từ từ người thời rõ. Ông Wittwer tìm hết cách khéo khôn, bỏ riết tưng thế tên đội thơ phải chịu khai ngay, hết phương dấu-diêm.

LỜI KHAI CỦA M. CLARET

Quả vậy! tôi thú thật rằng: chính tay tôi đã ký tên vào sổ, bằng mực của nhà thơ. Sự ký đây bất quá là ép lòng mà ký đó thôi, chớ kỳ thật chẳng phải là cố ý mạo danh hầu đoạt của người, xin ngài cang xét. Gói ngọc ấy chẳng rõ đã tiêu mất lúc nào, khi tôi hay thì lấy làm lo sợ. Sợ là sợ ngày nào mà chủ tôi rõ ngọn ngành thì chỉ khỏi quả phạt nặng nề, e nỗi còn đuổi ra khỏi cửa. Hai mươi mấy năm trời công cang, tôi cần được lãnh phần hưu trí, há vì một sự vô ý, mà để cho đến nỗi phải khốn nạn. Thế nên tôi mới tính đánh liều mạo văn tự gọi là, hầu dãi-dãi ngày giờ đăng có tìm gói ngọc.

Lời cung khai đã cặng nên ông cò bèn giao nội vụ lại cho quan Bồi-thẩm hôm ngày 1er Mars 1921 nầy. Liền đó có lệnh cho bắt M. Claret, đem giam vào ngục thất.

LỊCH SỬ CỦA M. CLARET

M. Claret, vẫn là người Langsa, di thơ tại đất Saigon đã 26 năm trường, người người đều quen biết. Hết lòng lo phận sự, y lại là người có của không đến nỗi túng cùng. Nghe đâu y bán bảy, tám cái nhà tính góp tiền về tổ-quốc đương an, sau lúc được hưởng phần hưu trí.

Cho hay lời khai của y như thế, cho hay nay y đã ở tại khám đường, nhưng mà... nhưng mà, nỗi ngay gian khôn thấu đấng. Những người giúp việc tại nhà thơ, ai nghe vậy cũng đau lòng, cho đến ông chủ của y cũng tưởng cho rằng lạ. Vụ này còn nghi cho những kẻ vô ra lộn xộn, cùng những người làm tại nhà thơ, vì nơi bán viết ấy thì lương tuồng, e trúng lấy tay gian ác.

M. Claret tuy có vợ nhà, nhưng nghe dân y lại còn có tình nhậu là một người đàn bà Annam, phát lương cho mỗi tháng 30\$, để cùng y giải những cơn phiền muộn.

Ngày 8 Mars vợ chánh của y xin phép vào khám thăm y chồng, nhưng mà lệnh nghiêm cấm không cho, nên khóc-thao không xiết kể. Cũng chính lúc ấy thì tình thân của y đến giữa phòng quan Bồi-thẩm, mà nài nỉ, nài xin cho giúp mặt người thương— Ngày những đêm hết dạ lo lường, chạy dẫu nấy dọ hỏi, chạy dẫu kia dọ hỏi, hỏi sao cho ra hộp ngọc xoàng, hỏi sao cho té đĩa gian ra, vì thắm nghĩ, nếu chẳng vậy thì chỉ cho

khỏi M. Claret, ở nơi chốn khám đường ngậm tù.

Ồi!!! cuộc đời trông bất chán, kia là vợ, kia là tình, bạn biếu nỗi oan-gia! Ước gì quan trên ký xét vụ này, cho 1 kẻ hiền lương, đã hai mươi mấy xuân thu trót vầy gió bụi— Lời ước ao như thế, nhưng há dễ biết sao, nếu nói rằng: thấy mà đau đớn cho M. Claret, thật cũng phải đó chút, nhưng còn háng Pohoomull bị mất 33.000\$, thời há người không đau đớn???

Thôi thôi! phải sao còn có phép công, náng đời tin sau tiếp thuật.

(Traduit de l'Opinion)

T. Q. TIẾN

Cuộc múa rồng nhan

Cũng bởi bình thiên thời giấy sanh tại Cánh-thơ trong lúc nầy, vậy nên làng Tân-an có xin phép quan Chủ-Tỉnh cho hội chùa Âm-Nhan quyền tiến trong bốn-phố dâng tạo rồng nhan và các cuộc, đi múa khắp Châu-thành ngõ cầu an cho thiên hạ.

Rồng tạo rất dài, ước trên 50 thước, trên lưng nhau cạm đồ tơ lụa thàng, đằng trước có một người cầm bó nhang lớn múa dắc rồng đi quanh lộn, theo sau có ngũ-hành-kỳ, bèn thờ và lộn múa lại có nhạc tiêu giúp sức, chiến trống van vầy, thiên hạ tự coi và đi theo rồng lộn chen chơ không muốn lọt. Trong 3 đêm 9, 10, 11 Mars tức là đêm 30 tháng giêng, mồng 1 và mồng 2 tháng hai, 6 giờ tối đi tới 11 giờ khuya, rồng lộn đi đến đâu thì mỗi tiệm đều có đặt bàn hương án đồ đèn, nhang, pháo, vàng bạc, trà, nước, cầu khẩn cho bình yên.

Đêm chót, rồng múa các néo đang rồi, trước khi lững rống về trời (nghĩa là thiêu rống), trong hội có làm heo tạ gọi thần xin bảo hộ như dân vô tai tịnh sự.

Nghe đâu cuộc này sở phí trót 400\$ lại có bang trưởng Quảng-Đông, Triều-Châu, Phước-Kiến dự giúp, nên tuy cuộc làm thì cần-kiếp, song mọi việc đến được toàn bảo.

Tóm luận: Cuộc múa rồng múa lân cầu an là một điều nơi cổ, theo kim thời nhứt là các nhà Tây-học cho cuộc đó là mờ-mịch; song phần nhiều, lòng người đã như nhứt, chung nhau một cái lý-tưởng, hiệp nhau một cái ý-kiến, là khi sự khẩn-khải chúng tri nầy sẽ lược được chứng bịnh kia mà chớ! Sách nho có câu: Nhơn hữu thiên nguyên thiên tất tùng chi, hễ là: Hữu thành tất hữu thành. có lẽ bình thiên-thời từ đây sẽ lặn dần dần giọt...!

MẠNH-ĐỨC

Bọn cirque «Đông bào nam»

Bọn cirque nầy ở Mylho mới đến Cánh-thơ, khởi hát từ đêm thứ bảy, 12 Mars 1921 tại rạp hát hóng Casino.

Bốn-quán mà muốn tỏ vẻ một ít khoản ra đây là rất may-mắn mà trông thấy dâng đóng-bào Nam ngày nay đã có cơ tấn bộ trong việc cải lương; ấy là một việc mà buổi nầy, bất cứ dân tộc nước nào cũng đều đang sốt-sắng lắm. Một điều rất quý là bọn hát dùng toàn những trẻ nhỏ lối 12 cho đến 16 tuổi, cùng như thiết lớp nào cũng cải lương, không

noi theo lối cũ.

Khi hạ lớp thì che màn, xem có ý phân biệt. Đi đây và xích-đu, ngó đẹp mắt lắm; nhứt là trò Chánh, trẻ mới 12 tuổi mà có tài nhào-lộn trên đu rất lẹ, khiến cho lúc hạ lớp, ai coi cũng vỗ tay.

Diễn lớp một tên học sanh nhà nghèo khổ đi ra ứng thí, vợ chồng bình-rình, anh công tử bột thừa lúc nhà vắng người đến cố ý làm hư danh giá của nàng, sau bị chồng nàng về bắt v.v... Những lối tỏ tình ly-biệt, cùng cơn tức-tưởi nỗi nhà giông ca qua lại của 2 vợ chồng đối với cái tình sắc tự nhiên, cho hay là một lớp kịch diễn ra, nhưng lúc bấy giờ ai trông đều cùng đều cảm động tất lòng, tưởng tượng như một cuộc đời đang hành động ngay trước mắt. Đáng khen trò-Giới mới nên mười bốn tuổi, và thí Phỉ cũng vừa 14 xuân thu mà có thể đối xứng với một lớp bi kịch đương ấy, thật cũng nên thương!!

Tóm lại thì còn lắm lớp hay không thể nào kể hết được. Có tài-tử giúp vui, và hề diều có duyên không sao là nín cười cho tiện. Cách ít lớp lại có chớp ảnh.

Nghe đâu bọn hát còn ở hát đến ngày 20 tây, người ta đến coi đêm nào cũng chật.

Vì điều tấn bộ trong việc cải lương vì bọn hát khéo lựa những trẻ em sành sỏi trong nghề hát, nên Bốn-quán có lời để khen ngợi bọn cirque «Đông-bào-Nam»

Vậy từ đây cũng nên luyện tập trẻ em cho nghề mình được tinh-xảo hơn, để khỏi mang cái tiếng bôi mặt, nhẩy cang, mà bấy lâu nay người ta thường cho nghề hát là nghề hạ tiện vậy.

Bồn-quán xin lược biên tên những vị trong bọn cirque «Đông-bào Nam» ra đây để cho quán từ lục châu cùng rõ:

Ông chủ xiết: Nguyễn-thành-Đa.

Chức vị cai quản và sáng tạo—: M.M. Cu

Quảng, Muối, Hoà.

Con hát: Trò Bông đi đây, nhào đu.

Trò Mai nhào đu, nhào vòng sắt

Trò Chánh nhào đu, cải lương.

Trò Giỏi đứng chánh giai tuồng ca

Trò Tuy làm hề diều.

Thị-Puì đứng chánh giai tuồng ca

Trò Trinh và trò Định làm hề.

Nam-kỳ ta vừa thấy đăng 2 gánh cải-lương là gánh của M. André Thận và gánh Đông-bào-Nam này, thật đáng mừng; ấy cũng nhờ M. Thận khởi đầu mà ngày nay được trông thấy nghề hát ta có mới tiến bộ.

AN-Hà

NÊN LU'U-Ý

Những vé Quốc-trái Langsa năm 1916, 1917, 1918, 1920 được thu dùng tại hàng **DESCOURS & CABAUD** số 1 đường Quai de Belgique ở Saigon và ở Nam-Vian (Pnompenh) theo giá định trong chương trình phòng thương mại (Bulletin de Chambre de Commerce) mà trả tiền mua những hàng hóa:

Tủ sắc hiện "Le gaulois"

Xe hơi hiệu "Berliet"

Võ và ruột xe hiệu "Bergongnan"

Xe rửa và đường rầy hiệu "Décauville"

Ghế hiệu "Thonet"

Dầu sơn hiệu "Ripolin"

Bù lon (houlon), bôm, đồ vật dụng trong nhà, sắc, tuôn (tôles) vân vân.

Tin M. Le Gallen

Nghe đầu quan quyền Toàn quyền Le Gallen sẽ về nghỉ bên Pháp-quốc, sau khi quan Toàn quyền Long trở lại Đông-Pháp.

Lời rao cho nhơn dân

VỀ BỊNH RẾT, NÓNG LẠNH

Bệnh rét, nóng lạnh là một thứ bệnh hại cho con người ta. Ban đầu nó khởi bất lạnh run, hết hơi lạnh rồi kể nóng nẩy cả thân mình. Nếu người bệnh không lo thuốc men điều trị thì trở nên ốm o gầy mòn, liệt nhược và mất máu, phần nhiều, lá lách (rate) và lá gan (Foie) trở nên lớn và bất thường cả thân mình mà lại làm cho bắp về như tê bại vậy.

Bởi vậy khi ban sơ bệnh mới khởi phải lo thuốc men điều trị, nếu uống nhầm thì mau mạnh.

Thuốc ấy là thuốc rét quinine để tại mỗi nhà việc làng và mỗi nhà trường học trong làng đăng bán cho nhơn dân mỗi viên bán một đồng su.

Hễ ai có bệnh rét thì đến thấy giáo nhà trường làng hay là tại nhà việc mà mua thuốc rét, còn mấy người nghèo nàn không có đủ sức thì không lấy tiền.

CÁCH DÙNG CHO NGƯỜI LỚN

Khi ban sơ phải uống mỗi ngày là bốn viên, uống luôn bốn ngày, mắng bốn ngày rồi thì phải uống thêm sáu ngày nữa. Sáu ngày sau mỗi ngày hai viên.

Khi nào hết rồi mà coi trong mình có hơi nóng chực đỉnh, ngoài da hầm

hầm thì uống thêm ba, bốn ngày nữa / hỏ sau khi ăn thì chuột phải chết. Một cứ mỗi ngày hai viên.

Uống như vậy thì lành bệnh.

CÁCH DÙNG CHO CON NÍT

Con nít từ 5 tuổi cho đến 12 tuổi thì phải uống khi ban sơ mỗi ngày là hai viên trong 4 ngày rồi uống thêm sáu ngày sau mỗi ngày là một viên.

Còn con nít dưới 5 tuổi thì uống mỗi ngày nửa viên, sáu ngày sau mỗi ngày một góc tư viên, nghĩa là một viên uống bốn lần.

Thuốc trừ chuột rất hay

Loài chuột là một loài đáng trừ-giết, vì sự phá hại của nó chẳng đời tỏ ra tương ai ai cũng đều biết. Ở trong nhà thì cắn sách-vở, giấy-tờ, quần-áo, rương tráp cho đến vật-thực mọn gì nó cũng không từ, ra vườn thì dừa, cao, chuối mít nó cũng không tha, còn ngoài đồng thì sát hại lúa, từ khi gieo mạ đến lúc trở bông trái, lúc nào nó cũng cắn phá hết. Thật là đáng ghét cho loài chuột, ai thấy cũng hầm hầm muốn giết nó đi cho rảnh, lớp gài-rập, lớp thuốc-độc, đào hang, móc ổ, gắp nó đầu giết nó đó, lại thêm mỗi năm Nhà-nước truyền lệnh giết chuột không biết ngàn giã nào mà kể, song rồi giống nó lại sanh rất lạ giết hoài không thấy tuyệt.

Mới đây người Langsa mới bày ra một thứ thuốc nước kêu là «Le Ratinol» để thuốc loài chuột rất thần hiệu. Thứ thuốc này để trộn với cơm, hoặc bánh mì, sữa bò, nước đường cùng các vật thực mà chuột hay ăn, rồi rải cho chuột ăn trong 5 giờ đồng

điều rất tiện là có một mình loài chuột ăn nhầm thuốc đó thì chết mà thôi, còn các loài vật khác: chó, mèo, heo, gà ăn nhầm thì vô can, nên dễ dùng mà thuốc chuột khỏi hại lây đến loại vật khác và người ta ruồi ăn nhầm cũng vô hại.

Thuốc này ở Đại-Pháp người ta đã thí nghiệm nhiều lần đều được thần diệu, ở Saigon, Gia-dinh, Chợ-lớn cũng có thử rồi, thật chẳng sai lời chút nào.

Có trừ bán tại Nhà-in Hậu-giang Cánh-thơ ai muốn mua xin viết thư cho M. Trăn-đắc-Nghĩa Directeur de l'Imprimerie de l'Ouest à Cánh-thơ thì thuốc sẽ gởi đến cho

Hỉ tín

Hay tin rằng: Chánh thất của M. Huỳnh văn-Ngà (Trà-vinh). Mới hạ sanh một trai tươi tốt đặt tên Tứ-Hải, hôm ngày 28—1—21

Vậy Bồn-Quán kính lời mừng cho M. Huỳnh-văn-Ngà gia môn hữu hạnh và chúc cho trẻ mới sanh đăng ăn chơi

Người ta nói

Người ta nói lời 10 giờ trưa ngày 20 Février rồi đây chẳng rõ vì có gì mà một bọn cá thấy là 15 người cầm khí giới đi xe hơi xuống tại Hoà-bình (Ba-liêu) vây nhà tên Vàng đăng chém y. Cáo báo đến làng thì có M. Tạ-dại-Hiến là xã-trưởng hết lòng sốt sắng đến bắt đảng 9 đứa trong bọn này đã bị toà Ba-liêu kêu án nhiều lần, còn bao nhiêu thoát khỏi. Xét ra bắt đảng những là súng sáu có nạp-súng bi và 2 cây song kiếm.

Khá khen M. Hiến thật hết lòng cang đảm.

Người ta nói tại chợ Trà-vinh (Cánh-thơ) có một chú S... kia, cũng là người học

thức, mà bẻ mở miệng ra thì chưỡi
thể dùng lời tục tiêu trúa trây. Mỗi khi
đứng nói chuyện với đờn bà thì hay
nhúng tới nhúng lui, coi ra thiệt quá
là trưu tở.

Thi chức ký-lục viết chữ máy

Ngày 11 Avril 1921, tại Tòa-Bổ Cấn-
thơ sẽ mở hội thi chức Ký-lục viết chữ
máy (*Secrétaire dactylographe*).

Lương ban sơ 30\$00 mỗi tháng và
có nhà ở khỏi trả tiền.

AI muốn xin thi phải làm đơn và ghiem
theo một tờ khai sanh, sao lục án tòa,
sao lục bằng-cấp và giấy tờ chi tốt nếu
minh có. Đơn và các giấy tờ ấy phải
gởi đến quan Chủ-tịch Cấnthơ trước
ngày 5Avril này.

BÀI THI

Chép một tờ phúc (*rapport*) nửa giờ
(số khuyến nhơn cho mỗi)

Viết mô(*dictée*)đặng thử sức mau chậm
giỏi dở thế nào. (số khuyến nhơn cho 2)

Viết tắt (*Sténographie*)nếu biết cũng
được bằng không thì thôi.

Ngoại quốc tân văn

TẠI QUẢNG-ĐÔNG

Có trên 30 á-xám quảng-dông đã vô
lãnh việc làm nơi sở Hoá-xa Quảng
đông tại Sam-hui, bốn chị thì làm ký
lục, còn bao nhiêu lãnh bán và xét giấy.

Hiện nay các sở khác tại đấy họ cũng
dùng đờn bà làm việc như đờn ông.

Máy vẽ hình mới bày

Người ta mới bày ra một thứ máy vẽ
hình rất tiện, hình nhỏ muốn vẽ ra lớn
hay là nhỏ hơn cũng đặng, tự ý mình
vặn máy lên cao thấp. Lấy 1 miếng bìa
gắn vào từ nhiên tấm kiến trong máy dọi
hình xuống giấy, mình cứ cầm viết coi
theo nét cái hình mà đó thật là dễ lắm

Có bán tại nhà-in Hậu-giang Cấnthơ
mỗi cái máy giá 60\$.00-Ai muốn mua
hoặc xem cái máy đó, xin do nơi M.
Trần-dắc-Nghĩa Directeur de l'Imprime-
rie de l'Ouest à Cấnthơ.

Nam-kỳ thời sự

Giá bạc

Thứ sáu...ngày 11	Mars.....	5f 30
Thứ bảy...ngày 12	Mars.....	6 00
Chúa nhật...ngày 13	Mars.....	id
Thứ hai...ngày 14	Mars.....	id
Thứ ba...ngày 15	Mars.....	6 10
Thứ tư...ngày 16	Mars.....	6 50
Thứ năm...ngày 17	Mars.....	id

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy mỗi tạ	400
kilos là:	
Thứ sáu ngày 11	Mars.. 3\$15 tới 3\$40
Thứ bảy ngày 12	Mars. id
Chúa nhật ngày 13	Mars... 3 25 tới 3 50
Thứ hai ngày 14	Mars... id
Thứ ba ngày 15	Mars.... id
Thứ tư ngày 16	Mars... id
Thứ năm ngày 17	Mars.. 3 25 tới 3 60

Cantho

LỄ KHAI-BẢNG

M. Hà-bửu-Kiến là linh lang của ông
Hội-đồng Ngọan ở Trà-mơn (Cấnthơ)đắc
cử làm Xã-trưởng làng Tân quới ngày 5
Mars có thuyết-lễ khai bằng tại nhà, bày
tiệc diên đãi viên chức và thân bằng'
chiều 12 mars lại công bày tiệc trọng bậu

tại Cấnthơ đãi viên quan quới chức. Tiệc
xong, có thỉnh đến xem hát bội Annam
nơi rạp Thấy-Lý, ai nấy xem đến 3 giờ
sáng dần hát ra về vui lòng chẳng xiết.

CHỆC TẢ CHỆC

Ngày 16 Mars 1921 lúc 5 giờ chiều
tại tiệm may Đàm-Chúc ở đường Kinh-
lấp Cấnthơ có xảy ra một vụ Chệc đánh
chệc duyên cớ như vậy: A-Xuân là chệc
bán bánh mì có tích thù hận mấy tên
chệc làm công của tiệm Đàm-Chúc làm
sao không rõ chắc, chiều ngày đó A-
Xuân cấp dao tới tiệm quyết hạo thù.
Ban sơ tiểu...tiểu...ít tiếng, chệc nhỏ
Lý-Duy ra cự, bị A-Xuân đâm một dao
vô họng (trào máu ngà), Đàm-Hồng
nhảy vô tiếp, bị 1 dao vô bụng (ngã
luôn), Lâm-Hàng thấy vậy xốc tới tiếp
nữa, bị luôn một dao vô trán (nằm).
Đám 3 dao 3 đũa ngà rồi, A-Xuân bôn
lầu....chạy....chạy....song chạy
đầu cho khỏi, một chấp lính tuần nà
tróc đặng điệu về bót..... giam đó.

Còn 3 tên chệc bị đâm, lập tức chở vô
nhà-thương, 2 tên kia tánh mạng bình
yên, duy có Đàm-Hồng bị đâm lũng bao-
tử và ruột chịu không nổi, qua ngày sau
hồn lìa khỏi xác.

Vụ này ông Tô làm Án-kết giải A-xuân
qua Tòa sang về tội sát nhơn..... giam,
sau sẽ xử.

Oan truyền Ngọc Hạng

(Luyện vì tình)

par Trương-quang-Tiền

III

(Tiếp theo)

Dầu cho chước quĩ mưu thần:

Đến phong trần cũng phong trần như ai

Nghe Ngọc tố mấy lời đoan-chánh

chàng càng thêm nể thêm vì, bởi vậy cho
nên: vàng lờn nàng phải lấy tay đi, tội
nghiệp cho Thu, lấy là lấy gương đó
thôi, chứ thật là trong bụng, chẳng hề
muốn rời nàng một phúc.

Ngồi chuyện trò diên-dần, vừa ước
được một giờ, thời cửa ngoài nghe có
tiếng gọi vào; nếu thử hỏi: ai là người
gọi cửa đây? thì chẳng đợi tỏ ra, chẳng
cần nghĩ đầu cho xa-xất, chắc ai cũng
đều công nhận rằng: đó là tiếng đàn
bà, là cô nàng Ngọc-Hạng—Quả vậy!
người nhà ra mở cửa, thì thấy bà đứng
trước, cùng một lũ nô-bộc tùy tùng
lúc bấy giờ Ngọc lấy làm mừng, nhưng
mặt ngoài lại giả cách hải-hùng, ra
tuồng sợ-sệt; kế miệng gần Thu và rằng:
Chàng ôi!! nếu để đến điều sống đục, sao
bằng trước thác trong, thiếp vì ai mà đến
chốn này, nếu chẳng phải vì tình nặng
nghĩa dày, vì người thương, vì chàng
là kẻ đã cùng thiếp mang nặng lời thề
mà thiếp nguyện nát thân bỏ liễu.

Đền nay, đất bằng e sóng dậy, cơn
bề dâu trông thấy mà ghê, chẳng hay
chàng có biết được tiếng ai kêu cửa trước
kia chăng? mà chàng cứ ngồi coi bộ
tĩnh-tuông, an như bàn thạch vậy???
—Thu ngờ nàng thật tình mà hỏi, nên
cứ thông-dong và đáp: Minh thiệt khéo
thời thời đại ai kêu réo mặc ai, đôi
ta như bộ chén chung, đã dẫu kính
trong mừng, còn lo chi lậu tiếng.

—Chàng thật là quê quá, tới sao mà tới
lắm vậy kia!! Thiếp đã than cùng chàng
rằng: nếu để đến điều sống đục, sao bằng
trước thác trong, đây là lúc này thiếp mới
biết ăn năn, nhưng ăn năn thì đã muộn
Người mà đang đứng kêu cửa đó, nếu
chẳng quả cô của thiếp, thì thiếp chẳng
còn tưởng là ai; lại trong khoản canh
khuya, cơ sao có biết chốn này, phòng

đến đây tìm kiếm. Ngồi suy cho cặng lẽ..... phải rồi! nhầm rồi!..... ai trông khoai đất này, theo ý chàng, chàng tưởng cho sao, chớ còn thiếp thì thiếp xin nói rằng: nếu chàng phải dân đây mới nhờ đến ở với người nhà, thì thiếp cũng chẳng còn biết ai mà nghi nữa.

Nghe vừa dứt tiếng, mặt Thu như chìm đắm, hạng xuất triêm thân, mới kể tại chưa kịp tỏ lời nào, kể thấy đèn thấp sáng, trướng, tiếng người nói đây. Lúc bấy giờ Ngọc cứ như thường, chẳng hề đổi sắc, ngồi dựa vào trò chuyện cùng người nhà; còn Thu thì bối-rối như tơ vò, dường sét đánh bùng tai quáng mắt. Lúng-lúng tính không ra kể, rộn-ràng lo chẳng thành mưu, bởi vậy cho nên; ngồi nép mình dựa vách và rung, rung mà sợ, rung mà đôi mắt ngơ chững, nhưng thế khó thoát thân, lỡ mà đem mình vào chốn này rồi thì có khác nào đem thịt mà dục miệng hùm, thôi thôi! phần may ruổi tới đâu hay đó.

Chàng đợi tỏ cũng biết cô của nàng và mấy đứa tùy tùng đến đây mà chi, nếu chẳng phải đến đây có làm thiệt-hại cho Thu, hầu rửa hận lúc giữa đường hãm giết Ngọc. Tội nghiệp cho chàng, biết thân chạy chẳng khỏi trời, đã núp trong xó hóc cạnh buồng, thế mà người tiếm cũng tới. Không cần phải nhát hết cái thân chàng lúc này chỉ cho quá thắm, chỉ xin phân rằng: cá nhà ai cũng đã để phòng, kẻ cầm cây, người nách thước. Phũ vấy từ phía, con kiến bò e chẳng lọt, ví bằng Thu chấp cánh cũng không hay; ấy là muốn giữ cho chắc việc đó mà thôi chớ! nào có gì đâu!!!

Cái thân chàng lúc này, cầu cho đừng sống thừa, ấy là phúc lớn — Thật quá

vây! đèn rọi vừa đến, thấy chàng ngồi, ngồi núp sát một bên, mặt cắt không còn chút máu.

Đây chẳng phải thằng Ung thăng Khuyển, mà chính là thằng Tân với thằng Phưởng hai đứa theo phù trợ cho cô nàng, vào lòi cô chàng ra, ôi đáng cay biết mấy!!!—Ninh đi thời chẳng tiện, vì hàng nói nhện lời, có làm những cảnh như vậy rồi mới biết: biết cái câu mỹ sắc hồng nhan, tiện thì sát nhưo chỉ kiếm. Kêu trời trời chẳng thấu, trách đất đất không hay, thắm tuột than phần số chẳng may, mất thì liết Ngọc, mà dạ tự kim châm, ý như muốn hỏi: mình ôi! người thương ôi! chẳng hay mà mình: thấu lòng-nỗi nước này cho chăng???

Tôi chịu lãnh

Tôi chịu lãnh cất nhà, phố, bốn đá cát Núi Sập ở đến tại bến. Lãnh mua vì bán lại các vật dụng, như đồ nữ trang, giấy cầm đồ, đồ gỗ trong nhà, quần áo hoặc mới hoặc cũ, tác một lời là: những món nào mà quý vị hết muốn cần dùng, thì xin đem đến tôi mà thương nghị.

Tiệm tôi ở gần nhà việc Tân-an (Cán-ho) có bán đủ các thứ thuốc tây trị các chứng bệnh và đồ cần dùng theo cuộc vệ-sinh.

Vậy kính mời quý vị, nếu có việc xin cổ cập đến nhau, gọi là chẳng phụ lòng người đồng bang trong bước đường thương mại.

LÊ-KINH-ĐÌNH
à Cantho (ville)

Nhà trường Nam tử VO-VAN

Nhà trường Võ-văn ở Cán-thơ đã tựu trường ngày 15 Février 1921, nhằm ngày mồng 8 tháng giêng Anam năm Tân-Dậu.

Nhà trường này bây giờ có đủ lớp đi thi lấy bằng cấp Sơ-học (*Certificat d'études primaires franco-Annamites*).

Học rõ hoặc bởi lớn tuổi, hoặc bị thi rớt nên vào trường này, vì có người con nhà sang trọng lễ nghĩa, có bằng cấp tú tài, làm Đốc học, cần lo cấm cản cho mấy thầy dạy siêng năng cầu mong sự học hành, và khuôn phép (tiên học lễ ubi hậu học văn) nhất là lo sự thi cử lắm.

Học trò ngoại hoặc đạo, lớn và nhỏ từ 7 tuổi sắp lên đến lãnh hết trừ ra những đứa nào lãnh nốt xấu bị đuổi các trường khác mà thôi.

Trường này cũng có dạy riêng hát tây đàn violon, đàn piano, dạy viết máy và tiếng *Anglais*.

TIỀN HỌC

Học ngoài	Học ở buổi trưa
Lớp nhứt.....4\$	9\$
Lớp nhì.....3	8
Lớp ba.....3	8
Lớp tư).....2	7
Lớp năm)	

Học trong

Lớp nhứt.....	15\$
Lớp nhì.....	14
Lớp ba.....	13
Lớp tư).....	12
Lớp năm)	

Tiền học phải đóng ít nữa là một tháng trọn. Tính tiền từ 15 tháng này tới 15 tháng sau một tháng, mấy ngày lễ chưa tới ngày 15 thì tính ngày, khi khởi sự học về sau thì kể đủ tháng đầu có xin

phép mấy ngày công vậy. Trừ ra khi nào đứa học trò bị Đốc học đuổi thì sẽ tính tiền có dư trả lại cho cha mẹ nó.

Học trò nào trẻ tiền học, thì trả lại cho cha mẹ tức thì, nếu mà cha mẹ không có cho Đốc học hay bởi có gì nên trẻ và phải học chắc ngày nào đóng bạc.

Đồ mặc, tiền sách vở giấy mực giặc đồ quần áo và thuốc thang thì về phần cha mẹ học trò chịu.

Quần áo phải sắm cho đủ mặc cho đủ thay đổi sạch sẽ, mỗi tên học trò phải sắm 1 cái gối, 1 mền, cái 1 cái chậu rửa mặt.

Cán-thơ, le 2 Février 1921

Le Directeur de l'Institution VO-VAN

Trường sơ học Võ-văn (cantho)

Trường này lập ra hồi Février 1918. Qua kỳ thi khoa Sơ-học Juillet 1920, có cho 3 trò ra thi thử, thì 2 trò đậu: là 1 Biện-văn-Bôn, 2° Huỳnh-văn-Lầu.

Không còn mấy tháng nữa thì tới kỳ thi (tháng Juillet 1921) nên kể từ 1er Mars 1921, chủ trường định riêng ra hai thầy giỏi, siêng năng và tuần tra việc dạy thi, đặng lo dạy cần lớp nhứt và lại có ông đốc học là M. J. Đức chỉ về và dạy giúp nữa.

Mấy ngày thứ năm, học trò lớp nhứt không có nghỉ nữa; giờ học mỗi ngày thêm nhiều, giờ chơi bớt.

Trong mấy giờ dạy thêm nói đây mấy trò lớp nhì và lớp ba được phép vào ngồi làm thỉnh, lắng lắng mà nghe.

Lệ luật nhà trường và giá tiền học, đã rao trong AN-HA ngày 17 Février 1921; và như ai gửi thư xin coi cho biết, thì chủ trường sẽ gửi cho liền.

Cantho, le 23 Février 1921

VO-VAN-THOM

Cáo bạch

Chúng tôi có một hiệu là "TÂN-BAT-LONG" tại đường d'Adran số 115 nhậm góc đường Onier số 1 để sửa đàn Lito Landi đàn Manchons xe máy, sửa, máy đánh chữ, máy hát và máy hát, bóng cùng các thứ đồng hồ, v.v. v.v.

Lại cũng có bán: Manchons, Carbur và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng thì húng tôi cũng làm được; miêng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và mandat xin để như vậy
 Nguyễn-văn-Chu
 115, —Rue d'Adran
 Saigon

Tiệm khắc con dấu

LÀM THIẾT KẾ VÀ MAU LẮM

Kính trình cùng quý khách đăng rõ: tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Catinat và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn lực châu chur quân từ chiến cố thì công-nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay.

Vậy tôi đã dọn lại số 96 cũng đường Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao-su, bán-đồng, bán đá cẩm thạch để mộ, có bán đủ các thứ con dấu Tây gởi lại, như là Dateur, Numéro-leur, Fototeur, Compositeur, etc...v.v.

bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu giá rẻ đồ tốt mà làm mau, có in Catalogue đề gởi cho quý khách nếu quý khách muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thơ cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý khách.

TRAN-DUY-BINH
 Graveur—96Rue Pellerin—Saigon

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine
 et du Tonkin
 CAOLANH

Kính trình cùng lực châu Quý khách đăng rõ: Tiệm tôi mua bán hơn năm năm bán ròng hàng tàu, những là vân xuyên lảnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen diệp lảnh thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và hót chằm tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là: cầm châu, hoa tư các, cũng xá lực soạn bác thảo, lực soạn thượng hải đều có đủ thứ, còn hàng bác như, băng the, lương-lực đủ thứ, tôi lảnh tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gởi thơ đến, thì tôi sẽ gởi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gởi contre remboursement.

Cao-lãnh: Nguyen-xuân-Trước
 Căn bạch

Có bán

Tại Garage Central de l'Ouest Cánh thơ

5 Cái xe hơi mỗi cái giá 3.900\$
 2 cái hiệu Mitchell 6 máy
 1 " " Chalmer 6 "
 1 " " Davis 6 "
 " " " Réo 6 "

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BAN KHEN
 DIPLOME DE MÉRITE.- EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1920
 Cordonnerie — Chapellerie — Tonkinoise
 GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat Saigon

Kính cùng QUI-VỊ đăng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LAM NON theo kiểu ÁU-CHÂU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY hết, NON làm bằng CÂY-MÓP thiết nhẹ, lớp NỈ-XÀM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ KHAC CON-ĐẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỀ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ ại LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NON VÀ GIÀY của tôi làm thiết kỳ cang và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-HẠ ĐA LẮNG GIẾP DA-LẮNG VÀ NHUNG đỏ màu GUỐC BẮC-KỲ SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG QUI ở xa xin viết thơ về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiết rẻ. Xin chur tôn chiều cố cho việc buôn bán của ĐÔNG-BANG ta được thành lợi trong lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Tiệm Hòa-mỹ Cao-lãnh

Bồn hiệu có bán đủ thứ hàng tàu hàng tây, hàng bắc, và hàng vườn cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bồn hiệu xưa nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên những hàng lơ-lựa gia công lựa cạnh chỉ kỹ-lưỡng. Và rất dày công nhuộm, làm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề phai màu hầu chur quý vị, muốn mua đồ bán lại, hoặc gia dụng xin gởi thơ quyết vào bồn hiệu sẽ lập tức gởi liêu khi hàng đến chất là đăng vui lòng quý-vị. Hàng định gởi contre Remboursement đem bạc đến nhà thơ lảnh hàng.

Chữ nhơn: Haynh-tắc-Nghĩa kính mời

Có trữ mấy món hàng này tại Nam-Bác-Ai

Trần

- 1— Các thứ rượu Tây, rượu Cam Qui cức tườn.
 - 2— Giày nón của Annam làm.
 - 3— Đậu hộp, hiệu Exquises, Arachides.
 - 4— Các thứ thuốc của M. Nguyễn-khắc-Kiểm ở Tam-Binh.
 - 5— Xà-bong đen, hiệu con rồng và xà-bong con ngựa một sừng.
- Có bán thuốc: «Vạn-linh-Tế» «Nam-hoài-Tế» và «Trường-sanh linh-dược» Có cho mượn phòng ngủ nữa, xin đóng bảo chiểu cố.

Tiệm Nam-Bác-Ai vững vàng, nhờ ơn quý-vị, đồng bang tưởng tình Chủ tiệm NAM-BÁC-ÁI LÊ-MẠI

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

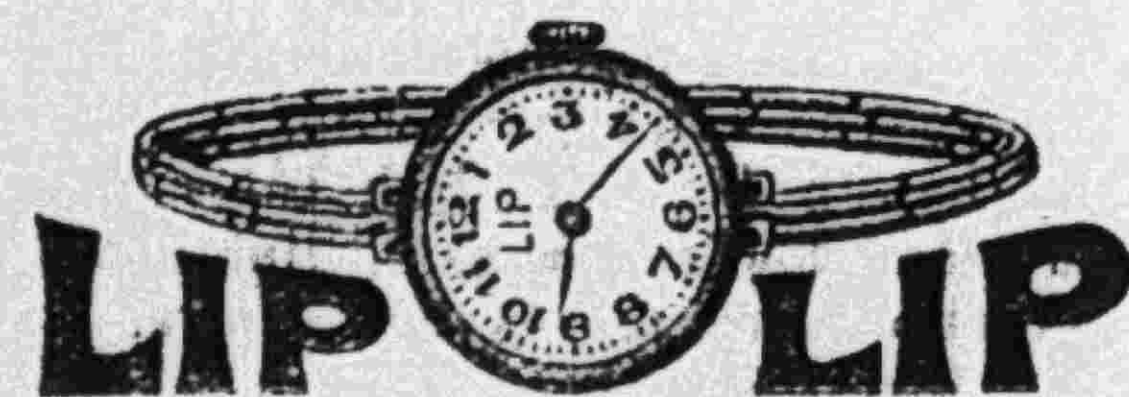
CHRONOMÈTRE
LIP LIP

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

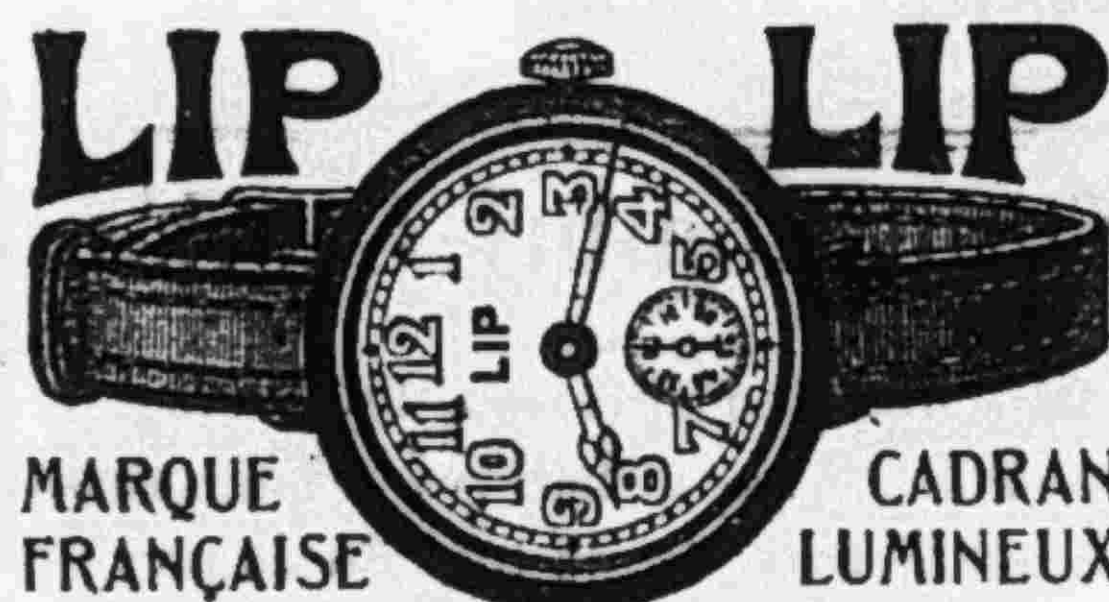
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaque or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS.
Exiger la marque LIP sur le cadran.

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARQUE FRANÇAISE CADRAN LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
L'OUEST là hàng HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG saigon, My
tho, Cantho và tràvinh

Thuốc điều hiệu globe (TRÁI BẮT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đá ngon, dễ dành lâu được
không mốc, không mục.

Tại Hàng DENIS-FRERES có trữ bán

LOI RAO

Kính cùng lục-châu đăng rõ tại nhà
In Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho hương-chức có
quyển thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trường và có đủ kiểu
yết thi lời truyền rao, của ông DƯƠNG-
VAN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00
Tiền gởi..... 0.24

xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang
Cầnthơ mà mua.

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CẦNTHƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo
trắng bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhiều hạng tùy theo giá.

Trong lục-châu, chư vị nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
thương nghị.

Décortiquerie de Cantho.

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
vòm CẦNTHƠ
PHÙNG-CHIỀU— chủ tiệm

Kính cùng quý vị đồng hương, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sẵn ụ và bè tiện bề tra và kéo ghe.

Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chỗ tiệm này biết lẽ nghi của người
Annam nên liếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chỗ tiệm này khi trước có
làm chủ sự tiệm cửa hiệu là Quảng-tài-
Lại, chỉ ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiều hiền đãi si bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng ghe hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh thì rõ.— Cái xin
quý-thầy. thương.

Nay kính cáo.

TIỆM

Trương-văn-Hanh
Sadec

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ
tùng, xe máy và sửa xe. Lành thấp mười
đền khí đá (carbure) theo cuộc quan,
bồn, tan, rế, kỹ yên, Tân gia, hạ thọ,
khăn đen lạng chiếu tây và khăn bông
tốt hương, bàn, bấu mới và bán lẻ vô
ruột xe máy hiệu Michelin, giấy bìa-ét
đồ cơ động theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì đi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký
lượng mà gởi contre-Remboursement
nhiều là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Cần khải

NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kế bên tiệm
đóng giày hiệu TÂN-THANG ở đường
tòa Cảnh-thơ.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều lại
chưng 1 giờ ra một kỳ bánh mới nữa.

Tôi làm như vậy để có bánh mì
nóng, giòn, thơm cho quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1
có làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cảnh-thơ tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mỗi
thằng luôn luôn.

Xin quý ông, quý bà mua ăn thử
tôi biết chắc không phải lời chuốt uớt.

Nay kính
Chan-Hưng-Thai

**Nhà hàng hậu giang
tại Mỹtho**

KÍNH

Trình cùng đồng bang quý khách đáng
hay: Hàng-Hậu-giang là hàng của người
Annam trong tỉnh và Langsa chung
lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần
cầu Tân-tuấn đã khai trương bán dặng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng, càng ngày càng tấn phát, cũng
nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa,
hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều,
lành, xuyên, nhuộm thiết tốt, dù giấy,
dền, xabong, thuốc hút, đồng hồ vàng,
bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hàng hoá khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dám tiếp
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý Khách nhớ một điều là Hàng
này của người đồng hương ta công
lao lập ra. Mua một món chi gì đem cho
Hàng đây nhớ món lực nào, thì cũng
là giúp cho người quê hương nên cuộc
tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

gương tốt cho người Nam ta, để cho
nhà em nương theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hầu dặng tranh chút lợi
quyền cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng
bang ta sẽ chung hưởng mối lợi trong
bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-tấn-Thạnh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán
thứ Carnet để đựng giấy bạc mới bày
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để dùng
đựng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi
bị rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thôi
Nhà in Hậu giang
Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhất được
46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì
được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là
kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xằng mới
vết lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước
nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như
muốn chở lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã
sông Vực cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt
lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá
chi nữa hết; lại sáng trong đất có mười
ba cái đìa, cá rất đại lợi. Có một sở đất
khác kể cận với hai sở ruộng nói trên
đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và
có lẽ trong một ít lâu sẽ giao gia bán.

Hai sở ruộng của quan Giám-đốc
Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới
15 ngàn giạ.

Ai muốn mua hai sở đất ấy xin gửi
thư cho quan Giám-đốc Quesnel đến
Saigon, hay là gửi cho sở Nhứt-trình An
hà tại Cảnh-thơ mà thương nghị, và tại
xem bản đồ thì hiểu rõ.

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGỌC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở
đường Turc. số 16, ngang nhà hàng Mottet
- SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách đáng
hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng
đồng, bằng mỏ thủng, bằng cây—có
chạm bằng đồng, còn chạm nhẵn hiệu
—có làm mỏ bia chạm bằng đá cẩm
thạch, có thợ họa chơn, nhảm—hình
người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn yô bố
vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực
tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển,
liền, tranh sơn thủy—theo rạp hát—
khắc bình chơn dung vô bản đồng, bằng
đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm
cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ
cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá
tiền về món chi xin gửi thư cho tôi, tôi
sẽ gửi cáo-bạch (Catalogue).

TRƯƠNG-NGỌC-GIU. Cầu khẩn.

Phổ cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà Ấn-quán,

Tại Cảnh-thơ, tạo sáng đến rày,

Lục-châu-quân-tử, ơn dày

Mãn-cần mua giúp, ngày nay thanh-hành,

Thanh-hành dặng cửa hàng rộng mở

Máy sấm thêm, thấy thợ tin rờng,

Lành in chi thấy đẹp xong,

Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-bồng

[thiệp-tan

Loa, sổ, bộ, làm càng kỹ lưỡng,

Chắc lại bền chẳng nhượng cửa người

Nói chi sách dặng thì thôi!

Lưng da, lưng bố, để dời ít hư.

Sách in sáng, tinh từ, Kim Túy,

Tự điển cùng Sử ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,

Cách thi hành án, thiết làm rất hay.

Thước, viết nghiên sáng đây đủ hạng

Thiếu chi đâu giấy lạng, mực ngời;

Chuốc trao, nào phải nhượng lời.

Sang chơi 1 chuyến xin mời các ông

Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,

Bốn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thứ mấy chẳng nài,

Miễn cho đẹp dạ Quí-ngài là hơn.

An-Hà Ấn-Quán Bửu Delanoue Cảnh-thơ

Đón kính.

Lời rao

Một án văn quốc-âm nên dợ, nên
truyền cho hậu thế là bốn:

TUÔNG KIM THẠCH KỶ DUYÊN
của một nhà đại gia văn chương là
ông Tuông-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bản tại nhà

Monsieur-Đỗ-văn-Y

N. 80 Rue d'Espagne và

Rue Calvat N. 95 Saigon

Giá mỗi quyển là 0\$80

Cáo bạch

Có bán cẩu

viết "PORTE

PLUMES À RÉSER-

VOIR" ngòi viết

hàng vàng thiết

cao "PLUMES EN

OR CONTRÔLÉ"

14k không

sét không mòn

Có khẩu (AGRAF)

một đầu thibut

viết, còn đầu

kia thì viết chì

PORTEMINE) ; có

phụ thêm 1

hộp nhỏ đựng

năm cộng chi

để thay. Cây

viết này nếu

gìu giữ xài

mười năm

không hư.

Xin đừng

tưởng rằng cây

viết này giống

theo cẩu viết

năm cũ, một

đồng giá khách

Mua về, nếu

xài không dặng

không xứng

đáng với đồng

tiền thì trả lại

Bốn hiệu sẽ trả

y tiền lại đủ

Giá một cây

là (có hộp có

Comptegoutte

4\$50

Mua nguyên 16

vẽ bán lại càng

tính giá nhẹ

hơn nhiều.

Cũng có trữ

bản mực sty-

lographique

bleue black

thứ tốt.

giá một

ve là

0\$50

nhà in An-Hà

CANTHO

HỒ'I DÔNG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái môi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRÉS ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh.

Vậy môi lợi càng ngày về tay đông chường.